

Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky

Závěrečná správa z vyšetrovania

vážnej nehody kategórie A 3 - nehoda na priecestí so stretom vlaku Pn 45830 ZSSKC a cestným vozidlom medzi diaľkovo obsluhovanou dopravňou Sabinov a diaľkovo obsluhovanou dopravňou Lipany, na aktívnom železničnom priecestí v km 45,938, dňa 24.09.2019 o 14:27 hod.

Súhrn

Kategória nehodovej udalosti:	vážna nehoda A 3
Dátum a čas udalosti:	24.09.2019 o 14:27 hod.
Popis udalosti:	Zrážka železničného vozidla s užívateľmi priecestí
Miesto udalosti:	Medzi DOD Sabinov a DOD Lipany, na železničnom priecestí s PZS v činnosti, v km 45,938
Zúčastnení:	ŽSR (manažér infraštruktúry), dopravca Železničná spoločnosť Slovensko, a.s.
Následky:	3 smrteľné úrazy, predbežná celková škoda vzniknutá pri nehode je 10 350,20 eur
Bezprostredné príčiny udalosti:	Príčinou vážnej nehody nerešpektovanie svetelnej a zvukovej signalizácie a následný vjazd CV na železničné priecestie
Príčiny súvisiace s odbornými znalosťami, postupmi a údržbou:	Neboli zistené
Príčiny súvisiace s podmienkami právneho rámca a systémom riadenia bezpečnosti:	Neboli zistené
Bezpečnostné odporúčania:	Pre ŽSR zvážiť možnosť zvýšenia bezpečnostných prvkov na priecestí, napríklad zavedením závor.

MINISTERSTVO DOPRAVY A VÝSTAVBY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Námestie slobody č. 6, P.O.BOX č. 100, 810 05 Bratislava 15
Sekcia železničnej dopravy a dráh

Číslo: 32839/2019/SŽDD/93769
Vec: Záverečná správa z vyšetrovania

v Bratislave dňa 12.11.2019
Stupeň dôvernosti: CH

Záverečná správa z vyšetrovania

vážnej nehody kategórie A 3 - nehoda na priecestí so stretom vlaku Pn 45830 ZSSKC a cestným vozidlom medzi diaľkovo obsluhovanou dopravňou Sabinov a diaľkovo obsluhovanou dopravňou Lipany, na aktívnom železničnom priecestí v km 45,938, dňa 24.09.2019 o 14:27 hod.

I. SÚHRN

Dňa 24.09.2019 o 14:27 hod. došlo medzi diaľkovo obsluhovanou dopravňou Sabinov a diaľkovo obsluhovanou dopravňou Lipany, na aktívnom železničnom priecestí v km 45,938 k vážnej nehode kategórie A 3 – zrážka železničného vozidla s užívateľmi priecestí.

II. ÚDAJE TÝKAJÚCE SA NEHODY

1. Nehoda

a) Dátum, presný čas a miesto nehody

Dňa 24.09.2019, o 14:27 hod., medzi diaľkovo obsluhovanou dopravňou Sabinov a diaľkovo obsluhovanou dopravňou Lipany, železničné priecestie s PZS v km 45,938.

b) Popis nehody a miesta vrátane nasadenia záchranných a havarijných služieb

Dňa 24.09.2019 vykonával pravidelnú prepravu na trati Kysak – Plaveč – Muszyna (PL) pravidelný vlak nákladnej dopravy Pn 45830 ZSSKC. Pri dochádzaní vlaku k železničnému priecestiu pri rýchlosti 70 km/h, rušňovodič zbadal súbežne jazdiace CV po ceste I. triedy. Akonáhle rušňovodič zaregistroval, že CV odbočuje na cestu smerujúcu k železničnému priecestiu začal dávať návesť 104, Pozor, ktorú dával až do zrážky s CV. Následne pod zistení, že došlo k zrážke s CV zaviedol rýchločinné brzdenie vlaku. CV bolo tlačené 358 metrov. Vodička CV typu Škoda Fabia s EČV: SB 045 BO svojím konaním nerešpektovala zvukovo – svetelný signál PZS a tým spôsobila zrážku vlaku a CV.

Po zastavení vlaku v km 46,298 sa k miestu dostavili osoby z CV, ktoré sa v čase nehody nachádzali na ceste I. triedy. Rušňovodičovi jedna z osôb oznámila, že volala IZS na číslo 112. Pri následnej obhliadke CV bolo zistené, že osoby nachádzajúce sa v CV utrpeli zranenia nezlučiteľné zo životom. Následne si rušňovodič splnil povinnosť a oznámil vznik nehody strojmajstrovi, výpravcovi DOT Prešov a rušňovému dispečerovi.

Po dostavení sa príslušníkov PZ SR ODI Prešov, OKP PZ OR Prešov a PZ SR ŽP Prešov sa rušňovodič podrobil skúške na zistenie prítomnosti alkoholu vo vydychovanom vzduchu s negatívnym výsledkom. Po vyprostení tiel z CV a odstránení CV príslušníkmi HaZZ Prešov, HaZZ Lipany a HaZZ Sabinov vlak o 19:10 hod. po súhlase vyšetrojúceho príslušníka PZ z miesta nehody odišiel do

DOD Lipany. K obnoveniu dopravy medzi DOD Sabinov a DOD Lipany došlo v čase 19:10 hod. po odstránení následkov nehody.

Odstraňovanie následkov bolo vykonané bez potreby použitia nehodových pomocných prostriedkov.

c) Rozhodnutie o vykonaní zisťovania príčin vzniku nehody, zloženie tímu a vykonanie zisťovania príčin vzniku nehody

V zmysle ustanovení § 95 zákona č. 513/2009 Z. z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vyšetrovateľ MDV SR, po oznámení zo strany ŽSR o vzniku nehody rozhodol o začatí vyšetrovania. Vyšetrovanie vykonával vyšetrovateľ MDVRR SR, pričom pri vyšetrovaní boli využité aj zápisnice, výpovede a dokumentácia poskytnutá zo strany ŽSR a dopravcu ZSSK CARGO. Zisťovanie príčin vzniku nehody sa vykonávalo v čase od 25.09.2019 do 25.10.2019

2. Popis nehody

a) Zúčastnení zamestnanci a dodávateľa, ako aj ostatní účastníci a svedkovia

- G.N. rušnovodič, zamestnanec dopravcu ZSSK CARGO
- M.M. – vodička CV Škoda Fabia, EČV: SB 045 BO

b) Vlaky a ich zloženie, vrátane registračných čísel zúčastnených vozidiel

Vlak Pn 45830 ZSSKC – pravidelný nákladný vlak v zmysle ZCP č. 107 na str. 127, vedený na trati Haniska pri Košicicach – Kysak – Muszyna (PL), so stanovenou maximálnou rýchlosťou v úseku Sabinov – Lipany 75 km/h s potrebnými brzdiacimi percentami v hodnote 57.

Vlak Pn 45830 ZSSKC bol vezený dvojdielnym HKV SK – ZSSKC 91 56 6 131 006-9 / 91 56 6 131 005-1 z evidenčného stavu ZSSK CARGO, pričom spolu mal 27 koľajových vozidiel, 108 náprav, dĺžku 344 m, clekovú hmotnosť 1786 t, brzdiacu hmotnosť 1532 t a skutočné brzdiace percentá v hodnote 85.

Vlak bol vedený s riadne označenými návesťami v zmysle príslušných predpisov.

c) Popis infraštruktúry a systému signalizácie - typy koľají, výhybiiek, zabezpečovacích a oznamovacích zariadení a spôsob ich obsluhy

Miesto nehody sa nachádzalo v medzistaničnom úseku Sabinov – Lipany, na aktívnom železničnom priecestí v km 45,938 jednokoľajnej elektrifikovanej trate 1. kategórie č. 107 A Muszyna (PL) – Plaveč – Kysak, ktoré bolo zabezpečené priecestným zabezpečovacím zariadením typu AŽD 71 kategórie PZS 3 – priecestné zariadenie svetelné, bez závor, 3. kategórie, t. j. s úplnou väzbou na pohyb KV a dávajúce informáciu o svojom prevádzkovom stave vodičovi HKV, s vypnutou pozitívnou signalizáciou v zmysle služobného listu O 433 GR ŽSR, č. j. 362/07-433 z roku 2007.

Železničnú trať križovala cesta III. Triedy, miestna komunikácia III./3188. Typ priecestnej konštrukcie spevnená vozovka s ochrannými trámami, druh žliabku drevený. Použitý materiál v priľahlých úsekoch priecestia je asfalt. Pozdĺžny sklon pozemnej komunikácie k železničnej trati v smere staničenia vľavo stúpala 4,6 %, vpravo stúpala 0,4 %. Maximálna rýchlosť CV na priecestí bola 30 km/h. Traťová rýchlosť v mieste nehody bola podľa TPP 107 A pre trať A Muszyna (PL) – Plaveč – Kysak 100 km/h, zábrzdňá vzdialenosť 700 m. Sklon trate v smere kilometrovania bol v stúpaní 4,800 ‰. V mieste vzniku nehody bola sústava železničného zvršku tvaru S49, bezstyková koľaj na drevených podvaloch, upevnenie rebrové / tuhé s rozdelením „d“. Železničná trať v oblasti priecestia bola vedená v priamej. Stav železničného zvršku bol dobrý.

Priecestie bolo vybavené zvislým dopravným značením - dopravnou značkou A 30a s výstražnou tabuľou s nápisom „POZOR VLAK“, ktoré boli umiestnené

na stojanoch so svetelnými výstražníkmi s dobrou viditeľnosťou, pričom splňali podmienky v zmysle platných právnych prepisov. PZZ je ovládané automatickou jazdou koľajových vozidiel, pričom svetelná a zvuková výstraha sa podľa priecestníkov X-452 a X-467 spustila 872 m pred priecestím v km 45,066. Na cestnej komunikácii sú osadené zvislé dopravné značky upozorňujúce na priecestie typu A 26, A 27a, A 28a, A 29a s dodatkovou značkou E 7.

V uvedenom medzistaničnom úseku bola trať elektrifikovaná jednosmernou trakčnou prúdovou sústavou s napätím 3 kV. Traťový úsek Plaveč – Prešov bol zabezpečený traťovým zabezpečovacím zariadením 3. kategórie – trať s diaľkovo obsluhovaným zabezpečovacím zariadením. Traťový úsek je rozdelený na šesť priestorových oddielov so štyrmi diaľkovo ovládanými dopravnými a jedným automatickým hradlom.

Následkom nehody nedošlo k poškodeniu na zariadeniach.

d) Komunikačné prostriedky

Spojenie bolo vykonané prostredníctvom RDST

e) Práce vykonané na mieste nehody alebo v jeho blízkosti

V mieste nehody neboli vykonávané žiadne opravné alebo udržiavacie práce.

f) Spustenie núdzového plánu železníc s nadväzným reťazcom udalostí

Vznik nehody ohlásil rušňovodič po zastavení vlaku strojmajstrovi, výpravcovi DOT Prešov a rušňovému dispečerovi. Výpravca A.T. kontaktoval kontrolnú dispečerku ORD Košice I.D., ktorá následne vyzoomela IBŽD J.S.. Prvotnými úkonmi bol následne poverený dopravný námestník ŽST Prešov Š.V.

g) Spustenie núdzového plánu verejných záchranných služieb, polície a zdravotných služieb s nadväzným reťazcom udalostí

Nehodu nahlásila na IZS č. 112 osoba, ktorá sa v čase nehody nachádzala v CV na cestnej komunikácii a túto skutočnosť následne oznámila rušňovodičovi. Na miesto nehody sa dostavili

1. z PZ SR:
 - PZ SR ODI Prešov
 - OKP PZ OR Prešov
 - PZ SR ŽP Prešov
2. z HaZZ:
 - HaZZ Prešov
 - HaZZ Lipany
 - HaZZ Sabinov
3. Rýchla zdravotná služba

Po vyprostení tiel a odstránenia CV bola o 19:10 hod. obnovená doprava medzi DOD Sabinov a DOD Lipany.

h) Účastníci incidentu z vonkajšieho prostredia (cestné vozidlá, a pod.)

Vodičkou a majiteľkou CV typu Škoda Fabia, ECV: SB 045 BO, VIN: TMBPW46Y133643171, PZP: Allianz – Slovenská poisťovňa, a.s. č. 8020006139 bola M.M.

Ďalšie osoby nachádzajúce sa v CV:

E.F., nar. 28.05.1969

E.S., nar. 18.12.1965

Vozidlo bolo zničené úplne.

3. Mŕtvi, zranení a materiálne škody :

Pri nehode došlo k 3 smrteľným zraneniam osôb v CV. Škoda bola vyčíslená:

- a) vedúcimi zamestnancami ZSSK predbežne vo výške 350,20 eur
- b) vedúcimi zamestnancami ZSSK CARGO predbežne vo výške 7000,00 eur

c) príslušníkmi OKP PZ OR Prešov predbežne vo výške 3000,00 eur
Celková predbežná škoda je predbežne vo výške 10 350,20 eur, pričom poškodené strany si uplatnia skutočnú škodu.

4. Vonkajšie okolnosti: počasie a geografické údaje

- teplota +21 °C, jasno, viditeľnosť dobrá, priamy úsek trate, vo výhl'ade žiadne prekážky.

III. ZISTENÉ SKUTOČNOSTI

1. Súhrn výpovedí

a) Železničný zamestnanec, vrátane dodávateľov

- G.N. – rušňovodič: jazda vlaku až do miesta nehody bola bez závad. Pri približovaní sa k železničnému priecestiu rýchlosťou 70 km/h v km 45,938 si všimol súbežne idúce CV. Akonáhle zbadal, že uvedené CV odbočuje na cestu smerom k priecestiu začal dávať návesť 104, Pozor nepretržite až do zrážky. Okamžite po zrážke zaviedol rýchločinné brzdenie vlaku. Po zastavení vlaku sa dostavili na miesto osoby z CV, ktoré sa nachádzali v čase nehody na ceste a oznámili mu, že upovedomili IZS na č. 112. Po kontrole CV a zistení, že osoby utrpeli zranenia nezlučiteľné so životom okamžite kontaktoval strojmajstra, výpravcu DOT Prešov a rušňového dispečera. Po príchode zložiek RZP, HaZZ a PZ SR sa podrobil dychovej skúške s negatívnym výsledkom. Ďalej uviedol, že bol počas vedenia vlaku na stanovišti rušňovodiča sám a priebežná brzda vlaku fungovala spoľahlivo. Na mieste nehody sa riadil pokynmi vyšetrujúcich zamestnancov. Na mieste nehody bol vystriedaný.

b) Ostatný svedkovia

Nezistovali sa

2. Systém riadenia bezpečnosti

- jazda vlaku sa riadila príslušnými platnými predpismi.
- rušňovodič G.N. splňal zákonné podmienky pre výkon funkcie
- účastníkom nehody bol iba jeden užívateľ infraštruktúry

3. Predpisy a pravidlá

- zákon č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov, najmä povinnosti vodiča vyplývajúce z § 4, povinnosti vyplývajúce z § 27 a § 28, ktoré stanovujú zákonné podmienky pri jazde pred a cez železničné priecestie.
- zákon č. 513/2009 Z. z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov, najmä § 14, ktorý ustanovuje spôsob a zabezpečenie križovania dráh s cestnými komunikáciami.
- predpisy ŽSR a dopravcu ZSSK CARGO – nebolo zistené ich porušenie

4. Funkcie vozidiel a technických zariadení

- Zabezpečenie vlaku Pn 45830 ZSSKC s diaľkovo obsluhovaným zabezpečovacím zariadením bolo v súlade s platnými právnymi predpismi
- Po nehode bolo zistené, že zo záznamu rýchlomeru stanovená rýchlosť vlaku nebola prekročená, zariadenie na kontrolu bdlosti bolo zapnuté a riadne obsluhované.
- Na železničnom priecestí boli vykonávané pravidelné prehliadky, posledná pravidelná prehliadka bola vykonaná 19.05.2015 a bežná technická prehliadka bola vykonaná 25.07.2019. Ostatná plánovaná mesačná údržba bola vykonaná dňa 04.09.2019 s výsledkom prevádzkyschopného stavu bez chýb a nedostatkov.

- Po nehode bolo vykonané komisionálne skúšanie s nameranými hodnotami v rozsahu tolerancie predpísaných hodnôt a zariadenie vykazovalo v čase vzniku nehody správnu činnosť.

5. Dokumentácia o systéme prevádzky

- Príslušné opatrenia zabezpečovali PZ SR ODI Prešov

6. Rozhranie človek – stroj (zariadenie) – organizácia

- Rušňovodič G.N. bol v zmene v čase nehody 8 hodín a 10 minút, odpočinok pred zmenou bol v trvaní 23 hodín.
- Rušňovodičovi bola príslušníkmi PZ SR ODI Prešov zisťovaná prítomnosť alkoholu v krvi s negatívnym výsledkom.

IV. ANALÝZY A ZÁVERY

- Príčinou vzniku nehody bolo nerešpektovanie svetelnej a zvukovej výstrahy prielecstného zabezpečovacieho zariadenia CV a jeho následný vjazd na prielecstie v čase prechádzania vlakom.

V. BEZPEČNOSTNÉ ODPORÚČANIA

- ŽSR preskúmajú a zvažia možnosť zavedenia nových bezpečnostných prvkov, napríklad zavedenia závor.

Predkladá:

Mgr. Adriana Dvořáková
vyšetrovateľ MDV SR

Ing. Ján Farkaš
generálny riaditeľ sekcie

Rozdeľovník:

Železnice Slovenskej republiky
Klemensova 5
813 61 Bratislava

ZSSK CARGO
Drieňová 24
820 09 Bratislava

Dopravný úrad
Divízia dopravy na dráhach
Letisko M.R. Štefánika
823 05 Bratislava

Zoznam skratiek:

CV – Cestné vozidlo

IBŽD – Inšpektor bezpečnosti železničnej dopravy

OR PZ – Okresné riaditeľstvo policajného zboru

ODI – okresný dopravný inšpektorát

OKP – odbor kriminálnej polície

PZ SR – Policajný zbor Slovenskej republiky

HaZZ – Hasičský a záchranný zbor

PZS - Priecestné zariadenie svetelné

PZZ – Priecestné zabezpečovacie zariadenie

RZP – Rýchla zdravotná pomoc

IZS – integrovaný záchranný systém

DOD – diaľkovo obsluhovaná dopravňa

DOT – diaľkovo ovládaná trať

ORD – oddelenie riadenia dopravy

ZCP – zošitový cestovný poriadok

HKV - hnacie koľajové vozidlo

TPP – tabuľky traťových pomerov